

Nr 253.

Av herr **Persson, Karl**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående riktlinjerna för den framtida jordbrukspolitiken m. m.*

Med anledning av proposition nr 75 med förslag till riktlinjer för den framtida jordbrukspolitiken får jag anföra följande.

Det är utan vidare klart, att det är av stor betydelse för småbruken, att de genom statens medverkan bli utökade med jord, skog eller betesmark. Men hur än jordbruksrationaliseringen verkställes, komma alltid att kvarstå ofullständiga jordbruk, som på grund av sitt läge och sin beskaffenhet ej kunna utökas till fullständiga jordbruk. Samma är förhållandet under den tid som rationaliseringen pågår. I de kargare trakterna finnas även jordbruk med större areal än 10 har, där jordbruksförhållandena äro av sådan beskaffenhet, att de ej lämna den avkastning som fordras för att deras brukare skall få den inkomst, som han behöver för sitt och sin familjs uppehälle. Vårt land behöver emellertid även dessa jordbruk, vilket väl till fullo har bevisats under den krisperiod som, vilket vi alla hoppas, för denna gång lider mot sitt slut.

För att på dessa jordbruk ej skall skapas ett nytt proletariat, fordras fortfarande ett särskilt produktionsbidrag i likhet med vad som genom det s. k. producentbidraget har utgått de senare åren.

Att konstruera detta så att det endast utgår till de nuvarande brukarna är därför fullständigt felaktigt. Detta skulle, förutom vad som ovan framhållits, leda till att då de nuvarande brukarna på grund av hög ålder eller annan orsak vilja överlåta sina jordbruk, skulle dessa falla i hög grad i värde och således deras ägare till stor del gå miste om den sparslant, som de genom sitt arbete och genom sitt sparande nedlagt i dessa jordbruk och som de beräknat för sin ålders dagar. Då dessa bidrag äro beroende av en viss högsta produktion, är det rättvisast att ej samtidigt begränsa dem till en viss maximiareal, utan endast låta den årliga taxerade inkomsten vara avgörande. Att emellertid sätta denna inkomstgräns så lågt som till, som jordbruksministern föreslagit, 3 100 resp. 3 400 kr. är alldeles för lågt. Jag föreslår därför, att inkomstgränsen sättes till medeltalet av vad en industriarbetare har i årsinkomst eller, med nuvarande penningvärde, 4 500 kr. Vi böra komma ihåg, att en småbrukares inkomst är en familjeinkomst och således inte bara vad hufvudpersonen arbetar för utan även hustrun och i många fall hemmavarande halv vuxna barn. Brukarna bli ju för övrigt inte garanterade denna inkomst. De bli endast tillförsäkrade produktionsstödet, då de ej komma upp till denna inkomst.

Dessutom anser jag, att ett särskilt stöd bör utgå för att tillförsäkra dessa under ogynnsamma förhållanden arbetande jordbrukare så stor del av den animaliska produktionen som möjligt. Detta kunde utgå som rabatt på viss mängd fodersäd eller annat kraftfoder till svin och höns eller eventuellt konstgödning eller andra produktionsmedel. Brukarna av de svagare och mindre jordbruken behöva något medel för att kunna konkurrera med ägg- och svinfabrikerna om denna produktion, som i så hög grad är ett medel att göra dessa jordbruk så rationella som möjligt. För dessa rabatter bör en undre storleksgräns av 2 har fastställas.

I enlighet härmed föreslår jag, att ett producentbidrag utgår till de jordbrukare, som enligt den för varje år taxerade inkomsten ej kommit upp till 4 500 kr. årsinkomst, att utgå enligt följande skala:

8 öre per kg för den mjölk som varje kvartal levereras till mejeri intill en kvantitet av 1 000 kg,

4 öre per kg för den därefter levererade mjölkkvantiteten intill 2 000 kg per kvartal.

Bidraget utgår därefter oförändrat för en kvartalsleverans upp till 3 000 kg.

Härefter göres avdrag med 4 öre per kg av vad därutöver levereras, sålunda att producentbidraget helt bortfaller vid en kvartalsleverans av 6 000 kg.

Högsta producentbidrag blir sålunda 120 kr. per kvartal och infaller vid en kvartalsleverans av mellan 2 000 och 3 000 kg.

För sådana jordbrukare, som på grund av sitt läge ej kunna leverera mjölk till mejeri, utgår producentbidraget enligt propositionen med den ändringen att även här slopas arealbegränsningen och bidraget utgår till dem som ej komma upp till en taxerad årsinkomst av 4 500 kr. enligt den för varje år taxerade inkomsten.

Härjämte utgår ett bidrag i form av rabatt på fodersäd, kraftfoder, konstgödning eller andra produktionsmedel med 5 kr. per 100 kg intill en kvantitet av 4 000 kg per år.

Det sistnämnda bidraget utgår till samma kategori jordbrukare med undantag av dem, som bruka under 2 har jord.

Med hänvisning till vad jag sålunda anfört får jag hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 75 angående riktlinjerna för den framtida jordbrukspolitiken måtte besluta, att särskilt produktionsstöd för det mindre jordbruket skall utgå i enlighet med ovanstående.

Stockholm den 10 april 1947.

Karl Persson.